

Izveštaj o transparentnosti 2022

Svi revizori subjekata od javnog interesa koji posluju na teritoriji FBiH dužni su objaviti godišnji izvještaj o transparentnosti, u skladu sa članom 82. Zakona o računovodstvu i reviziji FBiH. Ovaj izvještaj odnosi se na godinu koja je završila 31. decembra 2022. godine i isti objavljujemo na web stranici Društva.

Pravna i vlasnička struktura

BAKER TILLY RE OPINION Društvo za reviziju d.o.o. Sarajevo (dalje u tekstu: društvo) registrovano je za računovodstvene, knjigovodstvene i revizijske djelatnosti, i porezno savjetovanje kod Općinskog suda u Sarajevu. Sjedište društva je u Sarajevu, ul. Bulevar Meše Selimovića 81A.

U toku 2022. godine desile se su se promjene u vlasničkoj strukturi. Osnivači društva Baker Tilly Re Opinion d.o.o. Sarajevo su Aldijana Gabela 51% i Jasmina Oručević 49%. Visina uplaćenog kapitala iznosi 10.000,00 KM.

Društvo posjeduje važeće licence za rad društva za reviziju koje su izdale ministarstva finansija Federacije BiH i distrikta Brčko. Društvo je obnovilo prijavu za uvrštavanje na listu revizorskih društava za pružanje usluge revizije finansijskih izvještaja investicijskih fondova u Federaciji BiH koju vodi i ažurira Komisija za vrijednosne papire Federacije BiH. Društvo posjeduje odobrenja Evropske banke za obnovu i razvoj, Svjetske banke, USAID, za obavljanje revizija projekata u Bosni i Hercegovini koje ove banke i USAID finansira.

Upravljačka struktura

Društvom upravljaju osnivači na način utvrđen Statutom Društva koji je validan i važi od septembra 2022. godine.

Reviziju za svakog od klijenata društva predvodi Partner odgovoran za sprovedbu revizije. Unutar mreže Baker Tilly International čije je društvo članica, izraz „Partner“ se koristi za opisivanje viših odnosno starijih zaposlenika, profesionalca sa značajnim, dugogodišnjim iskustvom na poslovima revizije. Partneri i menadžeri za upravljanje kvalitetom su odgovorni za sprovedbu revizije, za pružanje cjelokupne i kvalitetne usluge revizije svakom od klijenata, a kojem na angažmanu revizije asistira Menadžer revizije, tj. senior zaposlenik, koji je odgovoran za planiranje i koordinaciju angažmana, odabir i upravljanje timom revizora i saradnika na angažmanu, tehničko vodstvo na angažmanu, praćenje progressa revizije, komunikaciju sa Partnerom i klijentom i isporuku dokumenata o obavljenoj reviziji.

Članstvo u međunarodnoj mreži

Društvo Baker Tilly Re Opinion d.o.o. je članica Baker Tilly International mreže od 1. augusta 2013. godine.

Baker Tilly Re Opinion d.o.o. Sarajevo je nezavisna članica mreže Baker Tilly International i posluje pod imenom Baker Tilly u skladu sa sporazumom o pristupanju i sporazumom o korištenju zaštitnog znaka-licence. Baker Tilly Re Opinion je nezavisna članica mreže Baker Tilly International. Baker Tilly International Limited je britanska kompanija. Baker Tilly International ne pruža profesionalne usluge klijentima. Svaka firma članica je zasebna i nezavisna pravna osoba i svaka opisuje sebe kao takvu. Više informacija o mreži dostupno je na <http://www.bakertillyinternational.com>.

Interna kontrola

U skladu sa Međunarodnim standardima kontrole kvaliteta, Međunarodnim standardima revizije i zahtjevima Međunarodnih profesionalnih standarda koje kao članica Baker Tilly International mreže imamo obavezu poštovati, uspostavili smo sistem kontrole kvaliteta koji je dizajniran na način da pruža razumno uvjerenje da društvo zajedno sa zaposlenicima posluje i ponaša se u skladu sa profesionalnim standardima, standardima struke i relevantnim zakonskim propisima, te da revizijski izvještaji društva odgovaraju datim ili nađenim okolnostima.

Osnovni principi koji definišu sistem kontrole u društvu su:

- Odgovornost uprave za kvalitet
- Profesionalna etika
- Prihvatanje i nastavak saradnje sa klijentima
- Upravljanje ljudskim resursima
- Učinkovito obavljanje poslova
- Nadzorne aktivnosti
- Dokumentovanje aktivnosti.

Odgovornost uprave za kvalitet

Sveobuhvatna odgovornost za sistem kontrole kvaliteta je delegirana je na upravu društva. Operativna odgovornost za primjenu i praćenje odgovarajućih politika i procedura koje se odnose na osiguranje kvaliteta delegirana je na menadžere revizije na način da kontrolišu kvalitet angažmana za čije upravljanje nisu direktno odgovorni.

Revizijska metodologija

U izvršenju angažmana revizije društvo primjenjuje revizorsku metodologiju mreže (Global Focus) kojoj pripada, a koje je usklađena sa Međunarodnim revizijskim standardima (ISA) i koja je konzistentna sa revizijskim politikama i procedurama koje definišu Međunarodni profesionalni standardi mreže. U izvršenju angažmana društvo koristi informatički revizijski paket koji sadrži datoteke i checkliste u kojima se dokumentuju radni zadaci, po fazama, za svaki revizijski angažman.

Ovaj revizorski informatički alat, Global Focus, baziran na platformi Caseware, sadrži razvijene i opsežne revizorske alate, upite (engl. prompts) i cross reference sa drugim unesenim podacima i dokumentima što predstavlja podršku članovima revizorskog tima kod sprovođenja revizije, donošenja odluka i sastavljanja mišljenja. Elektronski potpisi za unesene podatke i dokumente u svakoj od faza revizije osiguravaju da su zahtijevani postupci revizije dovršeni i pregledani hronološki. Dio paketa su također i etički standardi i referentna

dokumentacija. Rad menadžera revizije i njegovog tima na revizijskom angažmanu, odnosno podatke i dokumente koje članovi tima unose i kreiraju u Global Focus alatu pregleda Partner u reviziji.

Društvo posjeduje odgovarajuću platformu i licencu za korištenje ovog informatičkog alata, koju obnavlja godišnje, dok se ažuriranje u metodologiji i samoj platformi vrši shodno izmjenama i dopunama relevantnih revizijskih standarda a koje objavljuje International Auditing and Assurance Standards Board (IAASB), što osigurava usklađenost revizijske metodologije sa svakim od postojećih revizijskih standarda.

Iako mreža Baker Tilly International dozvoljava korištenje drugdje-licenciranih platformi i alata sve dok su usklađeni sa Međunarodnim revizorskim standardima i redovno ažurirani što dozvoljava reviziju finansijskih izvještaja pripremljenih u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, Baker Tilly Re Opinion koristi interno razvijeni revizorski informatički program i metodologiju Global Focus.

Prihvatanje i zadržavanje klijenata

Društvo sprovodi postupke prihvatanja i zadržavanja odnosa s klijentima koji su u skladu sa Međunarodnim standardom kvaliteta 1, gdje je polazna tačka prikupljanje kvalitetnih informacija o klijentu prije donošenja odluke o prihvatanju i/ili nastavku saradnje. Direktor društva vrši procjenu klijenta tako što od klijenta prikuplja relevantne podatke, te analizira upravljačku strukturu i vlasništvo, vrstu poslovanja te ostale specifične kvalitativne i kvantitativne informacije koje omogućavaju prepoznavanje rizika na temelju kojih se odlučuje o prihvaćanju klijenta ili o nastavku saradnje. Procedura prihvatanja i zadržavanja klijenta također podrazumijeva i rješavanje vezanih etičkih pitanja, odnosno potvrdu nezavisnosti od klijenta, objektivnost i nepostojanje konflikta interesa i, konačno, vrši se procjena raspoloživosti zaposlenih u društvu (formira se revizorski tim), koji posjeduju adekvatna znanja i sposobnosti neophodne za kvalitetno obavljanje revizijskog angažmana.

Učinkovito izvršavanje posla

Revizija se obavlja u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima i zahtjevima regulatora i zakonodavnog tijela i u skladu sa metodologijom razvijenom od strane mreže kojoj društvo pripada a koja je također ažurirana u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima.

Temelj revizijskog pristupa u društvu je razumijevanje klijentovih poslovnih aktivnosti i okruženja, prepoznavanje specifičnog rizika vezanog uz klijenta te postavljanje revizijskih programa prema utvrđenom riziku. Cjelokupan proces je podržan savremenim, integrisanim revizijskim software-om. Revizijski programi pregledaju se najmanje jednom godišnje kako bi se uzele u obzir eventualne promjene standarda, preporuke internog nadzora poslovanja kontrole kvalitete i eksternih regulatora, zajedno sa preporukama korisnika programa a kako bi se unaprijedila efikasnost rada.

U reviziji klijenata od javnog interesa, čijim se vrijednosnim papirima trguje na berzi ili se priprema izlazak na berzu, te kod ostalih klijenata gdje je utvrđen specifičan rizik i bira se na temelju svog iskustva i poznavanja klijentovog sektora poslovanja, obavezan je angažman drugog partnera. Drugi partner se obavezno mora uključiti u ključne stadije tokom revizije, uključujući planiranje, razmatranje značajnih revizijskih pitanja koja nastaju tokom obavljanja revizije te zaključenje angažmana.

Interni nadzor i provjera kvaliteta rada

U augustu 2022. godine, u skladu sa internim politikama i procedurama a koje se naslanjaju na odredbe Međunarodnog standarda za kontrolu kvaliteta 1 i usklađivanje relevantnih procedura i dokumentacije, sproveden je redovni nadzor poslovanja koji je obuhvatio period od 01. januara do 31. decembra 2021. godine i najmanje jedan završni revizijski angažman po menadžeru/voditelju revizije. Cilj ovakvog internog nadzora je provjera usklađenosti sa Međunarodnim revizijskim standardima.

Vanjski nadzor i provjera kvaliteta rada

U aprilu 2023. godine, društvo je na zahtjev Revizorske komore Federacije Bosne i Hercegovine popunilo i predalo Godišnji upitnik za izvještajnu godinu 2022. godinu, koji se sastojao od pitanja vezanih za opšte podatke o društvu (vlasnička struktura, upravljačka struktura, broj i struktura zaposlenika), ostvarenim prihodima, primjeni Kodeksa etike profesionalnih računovođa, profesionalnom osiguranju, izvještajima o obavljenoj reviziji (izvršene revizije po sektorima, ukupan broj izvještaja, broj izvještaja po ovlaštenom revizoru, itd.).

Profesionalna etika i nezavisnost

Profesionalno i administrativno osoblje zaposleno u društvu je obavezno ponašati se u skladu sa politikom koja se odnosi na nezavisnost rada u društvu, odnosno u skladu sa Kodeksom etike profesionalnih računovođa (dalje u tekstu: Kodeks) i sa drugim relevantnim važećim propisima.

Svi zaposlenici najmanje jednom godišnje a obično na početku revizijske sezone u mjesecu septembru, a dalje po potrebi i po prihvatanju novoga klijenta ili po zaposlenju, pismeno u obliku Izjave koju potpisuju zaposlenik i direktor društva, potvrđuju nezavisnost od finansijskog ili drugog interesa kod klijenata kod kojih se obavlja revizija. Također, društvo postupa u skladu sa pravilima i smjernicama mreže Baker Tilly International kod osiguranja nezavisnosti od klijenata revizije u mreži, nepostojanju finansijskih interesa kod klijenata revizije u mreži, i obavljanja ostalih, nerevizijskih usluga, za članice mreže, evidentirajući iste u internetskim bazama mreže.

Dalje, svi zaposlenici obavezno se pridržavaju o povjerljivosti podataka, u skladu sa Kodeksom. Ugovor o radu svakog zaposlenika sadrži odredbu „Tajnost poslovnih podataka Poslodavca i zabrana konkurencije sa poslodavcem“ i podrazumijeva obavezu zaposlenika da za vrijeme trajanja Ugovora o radu, u i van radnog vremena, te po prestanku radnog odnosa, poštuje i čuva kao tajnu informaciju koje saznaje a koje se odnose na društvo i klijente. Svi zaposlenici najmanje jednom godišnje a obično na početku revizijske sezone u mjesecu septembru, a dalje po potrebi i po prihvatanju novog klijenta, pismeno u obliku Izjave koju potpisuju zaposlenik i direktor društva, potvrđuju da postupaju u skladu sa načelima povjerljivosti Kodeksa.

Uprava Društva je usvojila politiku rotacije partnera i menadžera revizorskog angažmana (odnosi se na pravna lica od javnog interesa), što je u skladu sa odredbama Međunarodnih revizijskih standarda i važećih Zakona o računovodstvu i reviziji na teritoriji Bosne i Hercegovine. U Društvu, ova politika podrazumijeva rotaciju partnera i menadžera revizije svakih 7 godina, i cooling off period od 4 godine.

Stalno stručno usavršavanje

Ovlašteni revizori i certificirane računovođe, kao i oni koji su u procesu sticanja odnosno zadržavanja zvanja revizora i računovođa prisustvuju seminarima u okviru programa kontinuirane profesionalne edukacije koji su u ponudi profesionalnih organizacija nad kojima nadzor vrši Savez računovođa, revizora i finansijskih djelatnika Federacije BiH, a što je i u skladu sa politikom društva koja je u vezi sa stalnim usavršavanjem ovlaštenih revizora i certificiranih računovođa.

Uprava društva i ovlašteni revizori - menadžeri u reviziji imaju priliku prisustvovati godišnjim konferencijama koje organizuje mreža Baker Tilly International i u sklopu kojih aktivno učestvuju na sastancima i radionicama koje se odnose na reviziju, planiranje i implementaciju strategije, razmjenu iskustava i definisanju ciljeva.

Usavršavanje zaposlenika se provodi i kroz interne seminare čiji su facilitatori ili zaposlenici mreže i koje mreža certificira kao predavače ocjenjujući kriterije kao što su sadržaj i svrha seminara, prezentacijske vještine predavača, reakcije učesnika i stečena znanja i vještine, ili senior zaposlenici društva, sa iskustvom u prijenosu znanja. Ovakve obuke se odnose na tehnička područja primjene MSFI i MRS i standarda kvaliteta, te soft-skills.

Usavršavanje se obavlja i kroz webinar-e i podcast-e na temu računovodstvenih i revizijskih standarda i izmjena i dopuna tih standarda, poreza, i profesionalne etike, koje dizajnira i objavljuje centralni odjel za obuku i trening zaposlenika u Londonu na intranetu Baker Tilly International-a.

Usavršavanje zaposlenika se također provodi samoedukacijom, što podrazumijeva korištenje stručne literature koja je zaposlenicima na raspolaganju i koja obuhvata područja finansija, računovodstva, poreza, i prava, te korištenje internetskih baza podataka, članaka i drugih publikacija dostupnih kod relevantnih institucija i stručnih organizacija na temu struke i/ili djelatnosti u kojima naši klijenti posluju a na koje je društvo pretplačeno.

Finansijski podaci

Ukupni prihodi društva u 2022. godini su kako slijedi:

Prihodi od usluga revizije 500.137 KM

Prihodi od ostalih usluga 9.336 KM

Ukupno 509.473 KM

Ostale finansijske informacije za društvo dostupne su u Finansijsko-informatičkoj agenciji sa sjedištem u Sarajevu.

Primanja ovlaštenih revizora

Primanja zaposlenih ovlaštenih revizora koji potpisuju izvještaje o obavljenim revizijama su tajna, ali su dostupni u pojedinačnim ugovorima u radu.

Popis društava od javnog interesa na teritoriji FBiH nad kojima je društvo obavilo reviziju u toku 2022. godine

Društvo je u 2022. godini obavilo reviziju finansijskih izvještaja za sljedeća pravna lica od javnog interesa u Federaciji Bosne i Hercegovine:

Sarajevska pivara d.d.
Nekretnine Miljacka d.d.
JP Autoceste FBiH
KJKP Sarajevo gas d.o.o.
KJP Sarajevošume d.o.o.
JP Međunarodni Aerodrom Sarajevo d.o.o.
MKF Lider
MKF MikroAldi
JP Komunalac Gradačac
KJKP Tržnice-pijace
DUF SME Invest d.o.o.
OIF SME BH equity

Društvo je u 2022. godini, u skladu sa sporazumom o konzorciju, obavilo i reviziju informacionog sistema banke Addiko bank d.d Sarajevo, Ziraatbank BH d.d., NLB Banka d.d., Union banka d.d. Sarajevo, Sparkasse d.d. Sarajevo i KIB banka d.d.

U Sarajevu, 31.3.2023. godine
Baker Tilly Re Opinion d.o.o. Sarajevo
Bulevar Meše Selimovića 81 A 71000 Sarajevo
T: +387 (0) 33 525 226
www.bakertilly.ba
info@bakertillyreopinion.ba

Baker Tilly Re Opinion d.o.o. je neovisna članica mreže Baker Tilly International. Baker Tilly International Limited je kompanija registrovana u Engleskoj. Baker Tilly International klijentima ne pruža profesionalne usluge. Svaka članica je zasebna i neovisna pravna osoba i svaka se kao takva opisuje. Baker Tilly UK Group LLP, neovisna članica Baker Tilly International u Ujedinjenom Kraljevstvu, vlasnik je zaštitnog znaka Društva Baker Tilly. Baker Tilly Re Opinion d.o.o. Sarajevo nije agent društva Baker Tilly International i nema ovlasti vezati Baker Tilly International ili djelovati u ime društva Baker Tilly International. Niti društvo Baker Tilly International, niti Baker Tilly Re Opinion d.o.o. Sarajevo, niti bilo koja druga članica Baker Tilly International ima bilo kakvu odgovornost za međusobne postupke ili propuste. Baker Tilly zaštitni je znak britanskog društva Baker Tilly UK Group LLP, koja se koristi pod licencom.